

הערכים שלי

מהו ערך ומה הוא סולם הערכים שלי? על פי מה הם נקבעים והאם הם ברי שינוי

חלק א'

מטרה: חשיפה למושג 'ערך', והכרת ערכים שונים

20 דקות

שם מתודה:

תופסים קו ערכים

גוף המתודה:

בין שתי קבוצות כל פעם אחת הקבוצות שולחת נציג אחר, עליו לצייר את המושג שאותו קיבל. (שוויון, הגנה, עבודה, שלום, קדושת חיי אדם, שיתוף, יושר, קדושת האדמה, אהבת הארץ, מצוינות, שמירה על החוק, רעות, קדושת המשפחה, קדושת האל, סובלנות, חירות, דמוקרטיה). כאשר השיגו את המושג הקבוצה מקבלת את הערך על גבי כרטיסיה. יש לכתוב את הערכים על כרטיסיות. [נספחים]

דיון:

- מה הקשר בין כל המושגים שקיבלתם?
- למה משמשים מושגים/ערכים אלו?
- אז מהו ערך?

ערך: "ערכים הם אבני הבוחן, קני המידה הקובעים מה צודק ומה אינו צודק, מה נכון ומה אינו נכון, מה טוב ומה רע. כלומר, ערכים הם עניין סובייקטיבי, שניתן לעמוד אותו ולהעריך אותו, ומכאן הנו ערך".

- שוב, עכשיו כשאנחנו חכמים יותר... אז מה זה בעצם ערך?
- אתם חושבים שיש לכם כזה דבר, ערכים?
- מה נולדתם עם זה? איך לבנאדם יש ערכים? איפה הוא מקבל אותם?

דגש:

שימו לב שאתם לא נותנים להם את התשובה לאילו ערכים מתנגשים ושכלל סיטואציה יש ליצור דינמיקה בקבוצה כלפי ההחלטה כיצד לנהוג, כזו החושפת את הערכים כלפיהם הם דנים ומתחבטים.

שם מתודה:

מכירה פומבית של ערכים

גוף המתודה:

מתחלקים ל-3 קבוצות. מבקשים מכל קבוצה לבחור מזכיר וגזבר. כל גזבר מקבל כמות של לירות ערכים. כדי שלא יהיה בלאגן, רק מזכירי הקבוצות רשאים לנקוב במחיר הרצוי, אבל אך ורק עם הסכמת הקבוצה. אנחנו נציג למכירה ערכים (לכל ערך יש הסבר בנספחים) וכל קבוצה תצטרך לבחור מה הכי חשוב לה.

דיון:

- מה בחרתם?
- מה גרם לכם להעדיף ערך מסוים על פני אחר?

שם מתודה:

הכי חשוב לי

גוף המתודה:

כל חניך חושב ובוחר 3 ערכים שהכי חשובים לו מבקשים ממספר חניכים לשתף בערכים שבחרו.

דיון:

- האם לכולם יצא אותו דבר?
- מה ניתן ללמוד מזה? (שלכל אדם יש דברים אחרים שחשובים לו יותר ופחות).
- אתם יודעים איך קוראים לסדר של הערכים האלה? סולם ערכים.
- האם לכל אדם יש סולם ערכים?
- למה לדעתכם חשוב שלאדם יהיה סולם של ערכים?
- מה זה נותן לאדם?
- זה מאפשר לאדם לבחור את דרכו בעולם. אכן בוחן בעולם. דרך להסתכל האם הוא האדם שהיה רוצה להיות.

שם מתודה:

"טפו טפו ערכים"

גוף המתודה:

- לצורך המשחק על המדריכים להכין לפני הפעולה לוח מטרה. ניתן לקחת קרטון, לחלקו ל-5 איזורים (ניתן גם בצורה של פאזל/עוגה/עיגול בעיגול ועוד), לצבוע כל איזור בצבע אחר ולכתוב בכל אחד מקום ממנו אנו סופגים ערכים (לדוגמא- משפחה, בית ספר, תנועת נוער, חוגים, חברים, מדיה וכו'. חשוב למקם גם אופציה ל'אחר').
- מבקשים מהחניכים לשתף מאיפה הם חושבים שספגו/הושפעו/קיבלו את אחד מהערכים שבחרו מקודם.
 - בתורות כל אחד מקבל קש/צינור דק, ועליו לקבוע לאיזור הרלוונטי לו מלוח המטרה באמצעות נשיפת "טפו טפו".
 - בכל פעם הנפסל ירים כרטיסיה ובה סיטואציה של התנגשות ערכים (נספח 2). – עליו לומר אילו ערכים מתנגשים וכיצד ינהג, איזה ערך אצלו חזק יותר.

שורה תחתונה

לכולנו יש ערכים שמניעים אותנו, את חלקם קיבלנו מחינוך, מההורים מבית הספר וכו'. את חלקם רחשנו מהחברה והסביבה בה אנחנו חיים ואת חלקם בחרנו בעקבות שאלות שנאלצנו לשאול בחיינו. בכדי שנוכל להתמודד עם סיטואציות מורכבות אנחנו נדרשים לסדר לעצמנו סולם ערכים לפיו נוכל להכריע בדילמות השונות בחיינו. הערכים הם כלי המאפשר לנו לבחון מי אנחנו ומה אנו שואפים להיות.

ציוד ונספחים

נספח:

[נספחים לפעולה](#)

ציוד נדרש:

- חלק א' – פלקטים, טושים
- חלק ג' – לוח מטרה. (נקרטון, לחלקו ל-5 איזורים (ניתן גם בצורה של פאזל/עוגה/עיגול בעיגול ועוד), לצבוע כל איזור בצבע אחר ולכתוב בכל אחד מקום ממנו אנו סופגים ערכים (לדוגמא- משפחה, בית ספר, תנועת נוער, חוגים, חברים, מדיה וכו'. חשוב למקם גם אופציה ל'אחר').
